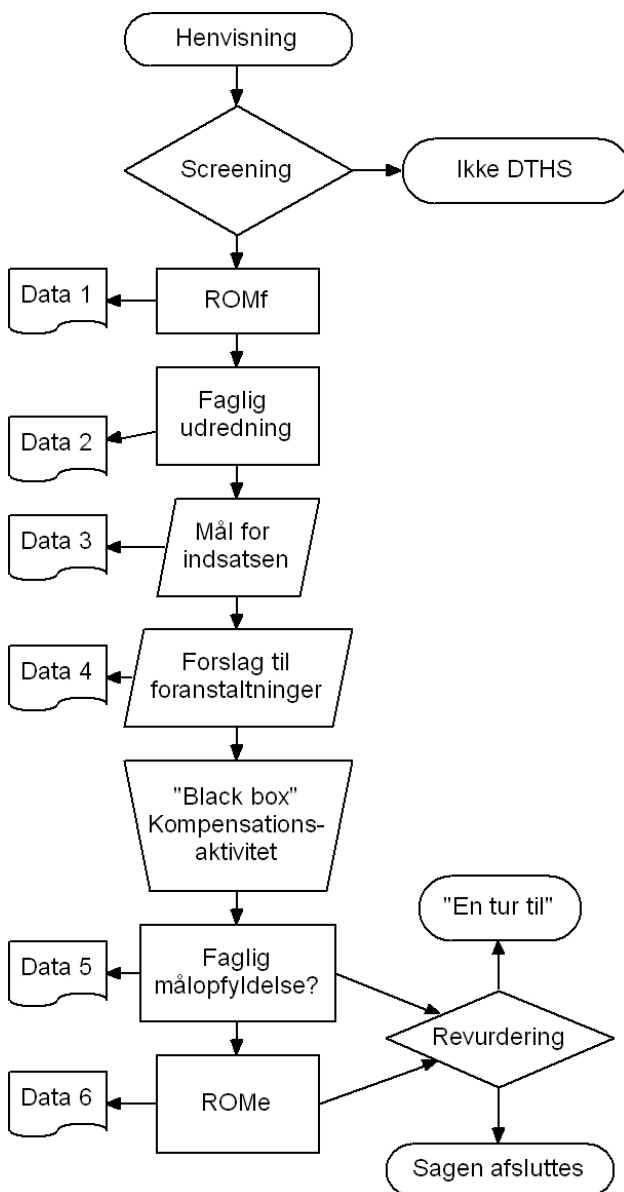

Evaluering på DTHS området

Følgende generelle retningslinjer om evaluering på DTHS området omfatter tale, høre, synsområdet, både med hensyn til specialundervisning og hjælpemiddelkompensation.

Det er et mål, at evaluering er fagligt og praktisk relevant for alle DTHS's områder. Det betyder bl.a.

- at en evaluering skal være tidsmæssigt og arbejdsmæssigt overskuelig,
- at en gennemført evaluering skal kunne bruges af :
  - borgeren og de pårørende
  - kommunerne
  - ledelse
  - fagfolk

Hvad skal evalueringen bruges til?

Evaluering kan tjene mange formål. Den kan tjene som informationsgrundlag for beslutninger på området. Evalueringen kan have det mål at forbedre aktiviteten på længere sigt. Den kan demonstrere eller kontrollere institutionens ansvarlighed og validitet. Evalueringen kan være en integreret del af professionens etos, og når den gennemføres understøtter den medarbejderens selvforståelse. Endelig kan evaluering tjene et certificeringsformål, enten rettet mod institutionen eller borgeren. Man bør således overveje, hvad de mulige evalueringer kan og skal bruges til.

Hvad kan evalueres?

Der er mange aktiviteter, der kan evalueres, men som det vil fremgå, er der ikke mange af de følgende evalueringer, som kan bruges af alle de fire interessenter på samme tid. Ofte vil en evaluering kun give mening for en eller to af de nævnte interessenter.

Et typisk sagsforløb

En sag på DT HS området kan generelt beskrives som hosstående diagram. Der er imidlertid mange sager, særlig i syns- og høreområdet, som er meget korte, og hvor processen nok gennemløbes, men hvor processen mere har karakter af en hurtig vurdering og

beslutning, og hvor skriftligheden og tidsforbruget er begrænset.

Med udgangspunkt i diagrammet vil forskellige aspekter i forbindelse med evaluering blive fremhævet i forhold til større sager.

ROMf

Den første rehabiliterings outcome måling, ROM, gennemføres, se en nærmere beskrivelse af ROM senere.

Man kan overveje at gennemføre ROMf før, sammen med eller efter den faglige udredning.

Faglig udredning

Afhænger af borgerens funktionsnedsættelse, men bør følge de retningslinier, som DTHS's GP-vejledninger har udstukket.

En evaluering af den faglige udredning bør ligge, som en faglig, intern aktivitet på institutionen, og er et ledelsesansvar, fx forankret i institutionens kvalitetssystem.

Man kunne på et tidspunkt forestille sig en DTHS-GP-audit gennemført.

Mål for indsatsen

En eventuel evaluering af de opstillede mål for den efterfølgende rehabiliteringsindsats må afdække i hvilken grad målene har rod i:

- borgerens behov og ønsker
- lovgivningen
- de lokale politiske retningslinier og økonomi
- områdets faglighed.

Der kan ofte være en diskrepans mellem tre instanser: loven / DTHS-institutionen / ICF-nomenklaturen og borgerens forventninger og kommunen:

- "Systemet" kommer med en overordnet generel indgang fx via ICF.
- Borgeren kommer ofte med et konkret problem, eller et ønske om et bestemt hjælpemiddel.
- Kommunerne har ofte et økonomisk rationale med fokus på "serviceniveauet".

En evaluering af de opstillede mål bør imidlertid gennemføres, som en faglig, intern aktivitet på institutionen, og er et ledelsesansvar, fx forankret i institutionens kvalitetssystem.

Forslag til foranstaltning

Foranstaltningsforslagene skulle gerne være et svar på spørgsmålet, hvordan nås de opstillede mål. Det er den professionelles ansvar og opgave at give forslag til foranstaltninger og beror på uddannelse og erfaring.

Forslag til foranstaltninger vil naturligvis ofte være et emne for intern, faglig debat og er i sidste instans et ledelsesansvar, og må derfor evalueres internt.

Kompensationsaktiviteten

Kompensationsaktiviteten er den egentlige opgave på DTHS-institutionen. Den vil ofte bestå af rådgivning og vejledning, undervisning og hjælpemiddelafprøvning.

Hjælpemiddelafprøvningen vil i mange tilfælde føre til en kommunal bevilling af hjælpemidler og instruktion, som DTHS-institutionen er mere eller mindre involveret i.

Den konkrete indsats overfor borgeren tager udgangspunkt i den helt individuelle sag og i de forskellige funktionsnedsættelser, som borgeren har. Enhver evaluering på dette niveau vil derfor være meget konkret og faglig funderet, og vil kun sige noget om den enkelte sag.

Når alle de meget forskellige aktiviteter, som afhænger af fagområde og funktionsnedsættelserne, evalueres, vil de enkelte evalueringsmetoder og skabeloner være mangfoldige og meget forskellige, alt efter fagområde og valg af evalueringsmetode. Det vil derfor være meget omfattende at fremstille vejledninger for God Praksis for evaluering på dette niveau med et overordnet fælles tilsnit.

Det foreslås, at evaluering på dette niveau beror på institutionens faglighed.

Faglig målopfyldelse

Man kan forestille sig mindst 2 indfaldsvikler:

1. Har vi nået de mål, som er opstillet som konsekvens af udredningen?
Det burde være en selvfølgelig evaluering for en undervisningsaktivitet, som blandt andet er en nødvendig ingrediens i en revisitationsproces.
Det er en faglig evaluering, der bør foregå på dette punkt i forløbet. En evaluering, som ikke vil være egnet til offentliggøres. Det skal ikke forstås sådan, at den er hemmelig, men mere at den ofte vil have et fagligt tilsnit, hvor målgruppen er andre fagfolk.
2. Man kunne også på dette punkt spørge om det er "black box"-aktivitet, som har forårsaget målopfyldelsen?
En interessant evaluering for institutionen og et oplagt emne for forskning.
Denne evalueringssvinkel er imidlertid meget vanskelig at gennemføre. Der findes ingen generel accepteret model for evaluering af dette niveau.

Rehabiliterings Outcome Måling - ROM

ROMf	ROME
Rehabiliterings outcome måling før indsatsen	Rehabiliterings outcome måling efter indsatsen

Det overordnede mål for rehabiliteringsindsatsen drejer sig om en forbedring af funktionsniveauet for borgeren, så et højere aktivitets-, deltager- og trivselsniveau opnås. Dette kan udtrykkes i ICF-termer.

En ROM er næsten uafhængigt af funktionsnedsættelsens art eller omfang, og vil kunne udtrykke den samlede effekt, der er opnået i den tidsperiode hvor rehabiliteringsindsatsens har været gennemført.

Hvem scorer ROMf?

Det er formålet for ROMf at fastlægge en baseline, og ROMf bør i videst muligt omfang dokumentere borgerens niveau før årsagen til funktionsnedsættelsen indtraf. Det betyder, at scoringen af ROMf i videst muligt omfang bygger på oplysninger fra borgeren og de pårørende.

ROMf udtrykker ikke det ønskede mål for rehabilitering.

Kompensationen / rehabiliteringen retter sig mod voksne, ansvarlige borgere, som har et problem og dermed selv henvender sig. Der bør derfor være en stor motivation til at udfylde ROMf.

Hvem scorer ROME?

Scoringerne omfatter både borgerens (de pårørende) og medarbejderens subjektive vurderinger i et samspil med objektive faglige målinger i det i omfang, det kan lade sig gøre.

Det foreslås

- at DTHS gennemfører ROM i alle større sager.
- Mindre omfattende sager kan evalueres ved en brugerundersøgelse, hvor der kort spørges: "Har du fået afhjulpet dit problem?". Det er ikke en egentlig tilfredshedsundersøgelse.